Podle úvahy Dr.Abdula Razzaka Memona zpracovala Dina Štěrbová 17. 10. 2006

Jak je všeobecně známo horstva Hindukůše a Himaláje jsou dle Wegenerovy teorie driftujících kontinentů výsledkem pradávné srážky Indického a Euroasijského štítu. Tuto skutečnost mimo jiné dokumentuje i přítomnost sedimentu pradávného moře Thetys v himalájských horninách. Toto moře pokrývalo území dnešního Himaláje a Karakorumu dávno před srážkou štítu a následným vyvrásněním velehor, které pokračuje i do dnešních dnů. Projevuje se jednak "narůstáním" pohoří o několik cm ročně a také přibližování Indie a Asie (asi o 1mm týdně). V poslední době se tyto skutečnosti prokázaly velmi přesně za použití systému GPS. Asi 80 procent energie reprezentující zmíněnou kolizi obou štítů je absorbováno přibližně 50 km širokým územím na jihu Tibetského plata (obr.1). Zbývajících 20 procent energie se absorbuje do Himalájského oblouku, kde se promítá do pružného napětí, permanentně deformujícího materiálu hor. Toto je vzhledem k zákonu zachování energie velmi důležitý poznatek, protože z něj vyplývá, že himalájský oblouk (cca 2500km dlouhý, tvořený Himalájem a Karakorumem) se chová jako napjatá struna s obrovským energetickým potenciálem. Pravě při uvolňování této nahromaděné energie dochází k obrovským katastrofám v podobě defektu zemské kůry, prasklin a následných zemětřesení.

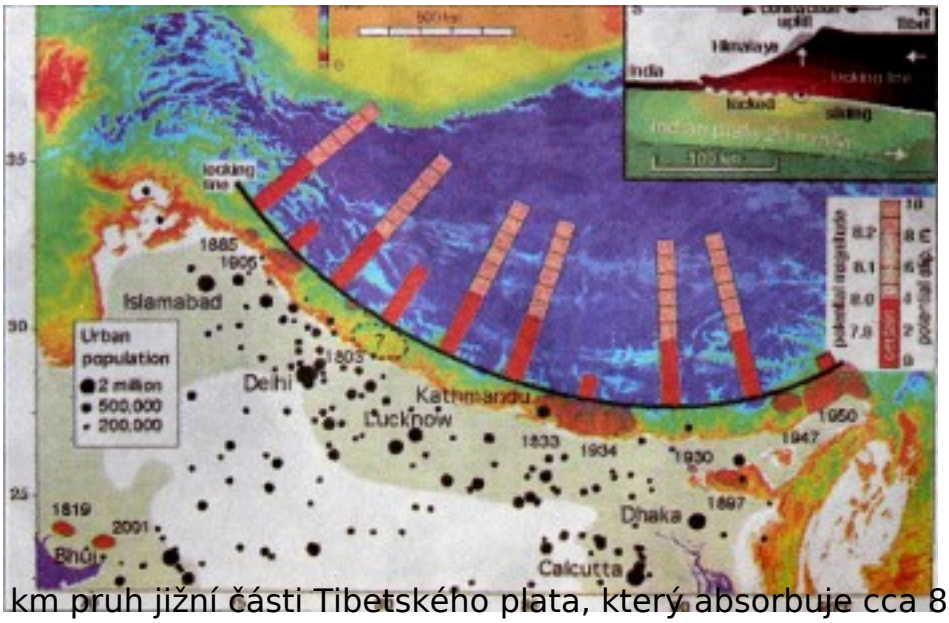

Obr. 1: 50 km pruh jižní části Tibetského plata, který absorbuje cca 80 procent energie kolize štítu a Himaláj, který absorbuje zbylých 20 procent, v důsledku čeho je ohroženo 5.5 mil.lidi.

Již šest strašných zemětřesení zasáhlo v posledním desetiletí Indo-Pakistánský region, včetně toho posledního v roce 2005 v severním Pákistánu na hranici s Kašmírem, jehož 1.výročí jsme si připomněli 8.října. Poslední zjištěná fakta ale ukazují, že pravděpodobně i další zemětřesení postihnou Himalájský oblouk a ohrozit tak přibližně 5.5 mil.lidí. Provedené výpočty ukazují, že by se mohlo jednat o zemětřesení o sile 8 stupňů Richterovy škály i vyšší. Podobná situace je i v jižní části Pákistánu v Balučistánských horách (nepatří k Himalájím) a také na západní straně hranice mezi Euroasií a Arabským poloostrovem.

Phoca PDF

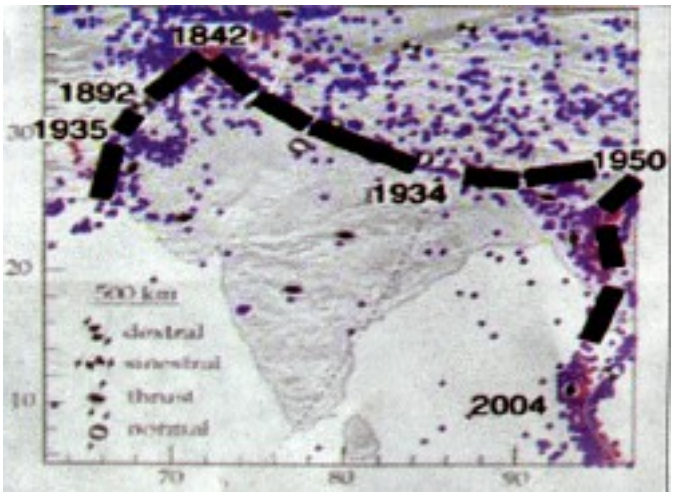

Obr. 2: 1000km dlouhá hraniční transformační plotna procházející Pákistánem, která se vyvíjí v alarmující stav, naléhavě vyžadující pozornost a prevenci

Protože zmíněný horotvorný proces, týkající se hlavně himalájského oblouku, stále pokračuje, představuje trvale vznikající příčinu nových zemětřesení i v budoucnu. Přesněji by se dalo říct, že vznik zemětřesení jako přírodního úkazu je mnohem více normou, než jen výjimkou v časové posloupnosti.

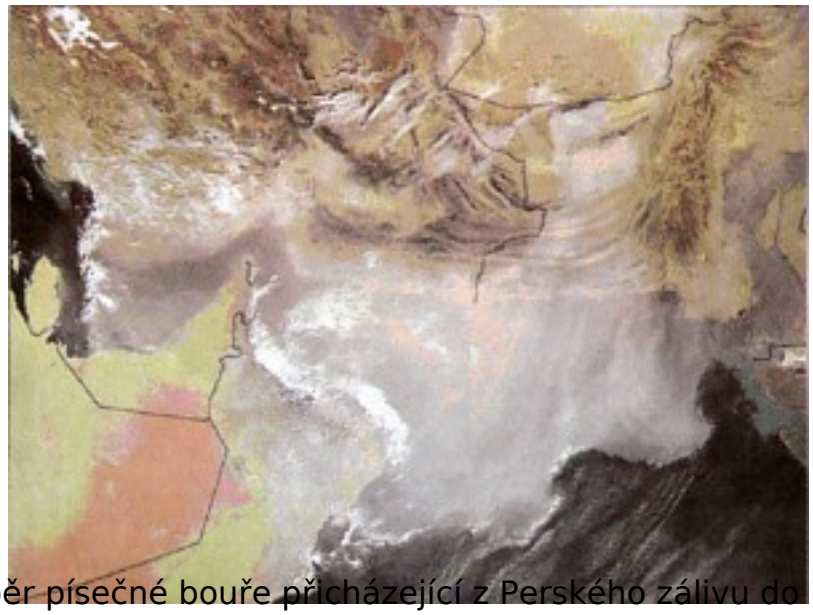

Obr. 3: Záběr písečné bouře přicházející z Perského zálivu do Balučistánu

Uvedená fakta by se neměla podceňovat a měla by se zohlednit například při rozhodnutích o stavbě velkých přehrad na himalájských řekách. Takové projekty představují velké nebezpečí nejen kvůli pustošivému účinku trosek vzniklých případným zemětřesením, ale i kvůli možnému zvýšení možnosti skluzu v důsledku nasycení spodních vrstev hornin vodou, které můžou také přispět ke vzniku zemětřesení.

Na závěr uveďme, že do celého systému je spojitě "pumpovaná" energie, a to nejen energie spinu způsobeného otáčením zeměkoule, ale že se zde nacházejí i dva další

Phoca PDF

významné koridory transportu energie: jeden v podobě proudění vzduchu na západě od Arabského moře severovýchodním směrem k Himalájím, druhy v podobě pohybu vodních mas z Bengálského zálivu do delty Gangy a Brahmaputry, způsobujícího i známé ničivé záplavy v Bangladeši.

Z uvedených faktu plyne naléhavá potřeba prevence, která by v budoucnu zabránila těm nejhorším škodám na lidských životech i hmotných statcích.

Phoca PDF